

Przykładowe zagadnienia na egzamin licencjacki 2014/2015

Kierunek GEOGRAFIA

Studia niestacjonarne

WSTĘP DO GEOGRAFII

1. Istota geografii (przedmiot badań, kierunki rozwoju, związek geografii z innymi naukami)
2. Geneza i zarys rozwoju myśli geograficznej
3. Polska myśl geograficzna i jej twórcy

GEOMORFOLOGIA

1. Geomorfologia jako dyscyplina naukowo-badawcza (cele, przedmiot, metody)
2. Procesy modelujące stoki
3. Rzeźba polodowcowa niżowa i górską – procesy, osady, formy, zmiany peryglacialne
4. Procesy krasowe, eoliczne, litoralne i ich efekty rzeźbotwórcze
5. Rola rzeki w modelowaniu rzeźby
6. Związek rzeźby z litologią
7. Wpływ procesów wewnętrznych na rzeźbę

HYDROLOGIA I OCEANOLOGIA

1. Obieg wody na globie ziemskim
2. Obiekty hydrograficzne
3. Obieg wody w zlewni
4. Bilans wodny
5. Klasyfikacja ustrojów rzecznych
6. Dynamika oceanu
7. Bałtyk jako przykład morza śródziemnego

METEOROLOGIA I KLIMATOLOGIA

1. Procesy pogodowo- i klimatotwórcze
2. Bilans promieniowania i bilans cieplny powierzchni Ziemi
3. Ogólna cyrkulacja atmosfery
4. Wiatry lokalne (bryza morska, wiatry górskie i dolinne, fen, bora, mistral, sirocco, samum, etezje i inne)
5. Układy baryczne, masy powietrza, fronty atmosferyczne
6. Geograficzne czynniki klimatotwórcze; podstawy klasyfikacji klimatu lokalnego
7. Typy klimatów – ważniejsze klasyfikacje klimatu (Köppen, Alisow, Okołowicz); cechy klimatu Polski
8. Zmiany klimatu Ziemi

GLEBOZNAWSTWO I GEOGRAFIA GLEB

1. Gleby strefowe i śródstrefowe – geneza, procesy glebotwórcze, właściwości
2. Rolnicze wykorzystanie gleb świata
3. Zagrożenia, degradacja i ochrona gleb w Polsce i na świecie
4. Czynniki glebotwórcze, procesy glebotwórcze i wynikające z nich właściwości fizycznochemiczne gleb
5. Mapy glebowe - metody opracowywania, treść, wykorzystanie
6. Gleby wybranego kontynentu, główne typy genetyczne, ich cechy i rozmieszczenie
7. Zasady zrównoważonego gospodarowania glebą

GEOEKOLOGIA

1. Strefy krajobrazowe Ziemi i ich główne cechy
2. Astrefowe krajobrazy Ziemi
3. Krajobrazy górskie i ich funkcjonowanie
4. Krajobrazy leśne na Ziemi - naturalne funkcjonowanie, degradacja i ochrona
5. Funkcjonowanie dolin rzecznych pośród różnych stref krajobrazowych
6. Typologia krajobrazu i regionalizacja fizycznogeograficzna
7. Formy ochrony przyrody w Europie i na innych kontynentach oraz w Polsce

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA

1. Polskie i międzynarodowe dokumenty i programy związane z ochroną przyrody, krajobrazu, środowiska
2. Pojęcie zrównoważonego rozwoju, przykłady stosowania zasad
3. Kontrola stanu środowiska, instytucje odpowiedzialne, zasady monitoringu
4. Zagrożenie i degradacja środowiska Polski, działania ograniczające skutki zagrożeń
5. System ochrony przyrody i krajobrazu w Polsce i Europie
6. Globalne, regionalne i lokalne problemy środowiskowe
7. Ochrona środowiska a planowanie przestrzenne. Przykłady dobrych relacji

CZŁOWIEK I ŚRODOWISKO

1. Poglądy dotyczące roli środowiska przyrodniczego w działalności człowieka
2. Współczesne przejawy oddziaływania środowiska przyrodniczego na działalność człowieka
3. Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka na obszarach suchych
4. Metody badania relacji człowiek-środowisko przyrodnicze

GEOGRAFIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA

1. Przedkapitalistyczne formy gospodarki we współczesnym świecie, występowanie
2. Przyczyny migracji międzynarodowych oraz ich typy
3. Przyczyny ekspansji terytorialnej wielkich miast na świecie
4. Przyczyny i skutki dla gospodarki rozwoju sektora nieformalnego
5. Globalizacja a rozwój krajów rozwijających się
6. Uwarunkowania środowiskowe i społeczne uprawy kawy i kakao na świecie

GEOGRAFIA SPOŁECZNA

1. Teoria potrzeb Abrahama Masłowa
2. Współczesne zmiany w spożyciu żywności i mierniki zaspokojenia potrzeb żywnościowych
3. Współczesne osiedla mieszkaniowe w miastach (lokalizacja, forma, mieszkańcy)
4. Behawioralne i humanistyczne podejście do badań poznawania i wartościowania przestrzeni
5. Postawy wobec zagrożeń środowiskowych
6. Na czym polega współczesna „kompresja czasu i przestrzeni”?
7. Modele segregacji etnicznej w miastach

GEOGRAFIA POLITYCZNA

1. Geografia polityczna – definicja, funkcje, historia subdyscypliny ze szczególnym uwzględnieniem polskiej geografii politycznej
2. Definicja państwa oraz przykłady podziałów państw. Morfologia państwa
3. Definicja granicy, typy granic, proces kształtowania granicy w ujęciu historycznym i przestrzennym, granice na morzach
4. Mapa polityczna świata – geneza współczesnej mapy politycznej, zdarzenia i procesy zmieniające jej obraz
5. Definicja kolonializmu; państwa, które stworzyły imperia kolonialne w erze nowożytnej

GEOGRAFIA OSADNICTWA

1. Uwarunkowania rozmieszczenia ludności.
2. Sytuacja społeczno-demograficzna Polski na początku XXI wieku – trendy, zjawiska, procesy, ich przyczyny i skutki
3. Urbanizacja – definicje, przyczyny, skutki (Polska, świat)
4. Przemiany osadnictwa na obszarach wiejskich (Polska, świat)
5. Typy genetyczno-historyczne wsi oraz ich przeobrażenia
6. Modele struktury przestrzennej miasta
7. Historia planowania i budowy miast w Europie

GEOGRAFIA TURYZMU

1. Definicja turystyki, czas wolny, definicja geografii turystyki
2. Walory turystyczne i ich rodzaje
3. Typologia bazy turystycznej (zagospodarowania turystycznego)
4. Przyrodnicze i społeczno-gospodarcze skutki turystyki
5. Formy ruchu turystycznego
6. Wielkość światowego ruchu turystycznego; kraje pochodzenia i kraje docelowe turystów
7. Główne koncepcje badawcze w geografii turystyki.

GEOGRAFIA REGIONALNA

1. Rola mórz w gospodarce Europy
2. Przyrodnicze uwarunkowania działalności gospodarczej na obszarach górskich (na przykładach)
3. Bariery działalności człowieka w strefie suchej (na przykładach)
4. Środowisko przyrodnicze a rozmieszczenie ludności w wybranym regionie

GEOGRAFIA EKONOMICZNA

1. *Homo oeconomicus* – definicja i krytyka koncepcji
2. Rynek pracy (sposoby oddziaływania państwa, przedsiębiorstw; elastyczne formy zatrudnienia, telepraca)
3. Główne motywy umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw i sposoby jego pomiaru
4. Podstawowe funkcje państwa w gospodarce (polityka gospodarcza, rozwój infrastruktury technicznej, specjalne strefy ekonomiczne)
5. Przedsiębiorstwo (firmy rodzinne, korporacje ponadnarodowe, makrootoczenie i mikrootoczenie przedsiębiorstwa)
6. Instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości
7. Klasyczne teorie lokalizacji działalności gospodarczej (von Thünen, Weber, Lösch, Christaller, renta gruntowa)
8. Czynniki lokalizacji działalności gospodarczej (bariery lokalizacji, zmiana roli czynników, klimat inwestycyjny)
9. Nierówności regionalne (rodzaje regionów ekonomicznych, biegun wzrostu, koncepcja centrum-peryferie, korzyści aglomeracji)
10. Globalizacja gospodarcza (offshoring, outsourcing, ZIB/FDI, delokalizacja, łańcuch dostaw, sieci gospodarcze)
11. Główne przyczyny rozwoju transportu i przewozów osób i towarów
12. Cechy współczesnych migracji ekonomicznych
13. Determinanty rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, definicje, rodzaje i dyfuzja innowacji
14. Konsumpcja (cztery segmenty, czynniki determinujące potrzeby, nowe zjawiska w sferze konsumpcji)

GEOGRAFIA USŁUG

1. Definicje i cechy działalności usługowych
2. Znaczenie usług w gospodarce – sposoby pomiaru i zróżnicowanie regionalne
3. Przyczyny wzrostu znaczenia usług w gospodarce
4. Podstawowe charakterystyki rynku pracy w usługach
5. Najważniejsze czynniki lokalizacji usług w przestrzeni miejskiej
6. Konflikty przestrzenne związane z lokalizacją usług
7. Czynniki zmian w krajowej strukturze handlu detalicznego

GOSPODARKA PRZESTRZENNA I PLANOWANIE PRZESTRZENNE

1. Aktualny podział terytorialny Polski, szereble administracji publicznej, typy jednostek samorządu terytorialnego i przypisane im władztwo planistyczne
2. Rodzaje zadań wykonywanych przez gminy
3. Główne dokumenty planistyczne przygotowywane na poziomie gminy
4. Instrumenty finansowe służące zarządzaniu rozwojem gmin
5. Przyczyny formowania się funkcjonalnych obszarów miejskich i problemy planowania przestrzennego na tych obszarach
6. Renta miejska a kształtowanie się struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta
7. Główne instrumenty realizowania polityki przestrzennej

GEOGRAFIA FIZYCZNA POLSKI

1. Typy krajobrazu naturalnego Polski
2. Zasięgi zlodowaceń i głównych stadiałów
3. Przewodnie cechy sieci hydrograficznej w Polsce
4. Typy gleb Polski
5. Regionalne uwarunkowania klimatu w Polsce
6. Ekosystemy leśne i nieleśne w Polsce
7. Polskie parki narodowe

GEOGRAFIA EKONOMICZNA POLSKI

1. Gospodarcze aspekty/ konsekwencje położenia geograficznego Polski
2. Położenie tranzytowe i nadbałtyckie Polski w Europie – możliwości wykorzystania;
3. Przynależność Polski do organizacji integracyjnych po 1989 r. – korzyści i zobowiązania;
4. Ekonomiczne aspekty sytuacji demograficznej Polski.
5. Miasta, ich funkcje i procesy urbanizacji w Polsce;
6. Aktywność zawodowa ludności, struktura zatrudnienia, problem bezrobocia w Polsce;
7. Zmiany społeczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.

GEOGRAFIA FIZYCZNA ŚWIATA

1. Cechy środowiska poszczególnych kontynentów, podstawy podziału regionalnego
2. Obszary suche, cechy środowiska, typy pustyń, ich cechy, rozmieszczenie
3. Sawanny kuli ziemskiej, typy sawann, obszary ich występowania, cechy środowiska
4. Obszary występowania wilgotnych lasów równikowych i cechy ich środowiska
5. Obszary górskie, w tym wysokogórskie, cechy środowiska
6. Regiony polarne Ziemi, cechy środowisk

GEOGRAFIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA ŚWIATA

1. Przedkapitałistyczne formy gospodarki we współczesnym świecie, występowanie
2. Przyczyny migracji międzynarodowych oraz ich typy
3. Skomentuj zdanie: „ropa rządzi światem”
4. Uwarunkowania środowiskowe i społeczne uprawy kawy i kakao na świecie
5. Przyczyny ekspansji terytorialnej wielkich miast na świecie
6. Przyczyny i skutki dla gospodarki rozwoju sektora nieformalnego

KARTOGRAFIA

1. Właściwości mapy, mapa a zdjęcie lotnicze, skala, podziałka
2. Odwzorowania kartograficzne – pojęcie odwzorowania, rodzaje, zniekształcenia, zastosowania
3. Mapy ogólnogeograficzne – rodzaje, zakres treści
4. Mapy tematyczne – klasyfikacja, zakres treści
5. Metody kartograficzne – jakościowe, ilościowe
6. Generalizacja kartograficzna
7. Użytkowanie map

TELEDETEKCJA ŚRODOWISKA

1. Metody rejestracji danych teledetekcyjnych, w tym: fotograficzne podstawy teledetekcji i fotograficzne metody rejestracji danych teledetekcyjnych
2. Zasady wykonywania zdjęć lotniczych
3. Satelitarne systemy teledetekcji środowiska
4. Zasady widzenia stereoskopowego
5. Metody interpretacji zdjęć lotniczych
6. Środowiskowa interpretacja zdjęć lotniczych i satelitarnych przestrzeni geograficznej